

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ
τεύχος Β

Ελένη ΚΑΜΠΕΡΗ - ΤΖΟΥΡΙΑΔΟΥ
Σχολική Σύμβουλος Προσχολικής Αγωγής

Σταυρούλα ΠΑΝΤΑΖΗ
Νηπιαγωγός

ΙΩΑΝΝΙΝΑ
2004

Παιχνίδια - Δραστηριότητες

- *Συνεργασίας
 - *Επίλυσης Συγκρούσεων
- ## II.

λίγα λόγια για τις δραστηριότητες

Στο τεύχος αυτό περιλαμβάνονται:

- εικαστικές δραστηριότητες που ενισχύουν τη συνεργασία και την αλληλεπίδραση και
- θεατρικές δραστηριότητες που συμβάλουν στην απόκτηση δεξιοτήτων για δημιουργική επίλυση των συγκρούσεων.

Μέσω της συλλογικής δουλειάς σε μια δημιουργική και φιλική ατμόσφαιρα, τέτοιες δραστηριότητες αποκτούν νόημα για τα παιδιά που εμπλέκονται αβίαστα και ευχάριστα ενώ ταυτόχρονα, προωθείται η ολόπλευρη ανάπτυξή τους.

Ιδιαίτερα ευχάριστη, δημιουργική και επικοινωνιακή είναι η συνεργασία που αναπτύσσεται μέσα από συλλογική - ομαδική ζωγραφική καθώς και άλλες εικαστικές δραστηριότητες που επιτρέπουν στα παιδιά να εκφράζονται με διάφορους τρόπους χρησιμοποιώντας τη φαντασία τους. Παράλληλα μαθαίνουν να σέβονται την άποψη των συνεργατών τους, να διευθετούν διαφωνίες, να περιμένουν τη σειρά τους.

Εξίσου σημαντική είναι και η χρήση μέσων όπως το κουκλοθέατρο, η δραματοποίηση, τα παιχνίδια ρόλων, το εκπαιδευτικό δράμα, καθώς παρέχουν τα κατάλληλα πλαίσια μέσα στα οποία τα παιδιά μπορούν να αναρωτηθούν, να διερευνήσουν, να αποφασίσουν αλλά και να προτείνουν λύσεις.

A. Εικαστικές δραστηριότητες

Βιβλίο εαυτού

Λέτε στα παιδιά ότι θα φτιάξουν ένα πολύ ιδιαίτερο βιβλίο, ένα βιβλίο για τον εαυτό τους. Το καθένα φτιάχνει πρώτα το εξώφυλλο. Το ζωγραφίζουν και γράφουν το όνομά τους. Αυτά που ξέρουν να γράφουν το ονόματά τους το γράφουν και στα άλλα το γράφετε εσείς. Χωρίζετε τα παιδιά σε μικρές ομάδες και δίνετε χρώματα, κοινά για όλους και άσπρα χαρτιά πιασμένα σαν βιβλίο. Στη συνέχεια βοηθάτε τα παιδιά κάνοντας τις παρακάτω υποδείξεις/ερωτήσεις που αντιστοιχούν στην κάθε σελίδα.

1. Ζωγράφισε τον εαυτό σου. Τι σου αρέσει περισσότερο από τον εαυτό σου;
2. Ζωγράφισε την οικογένειά σου. Τι σου αρέσει περισσότερο από τον καθένα τους;
3. Ζωγράφισε το μέρος που μένεις (σπίτι, διαμέρισμα, κ.λ.π.)
4. Ζωγράφισε το δωμάτιο που κοιμάσαι.
5. Ζωγράφισε ένα φίλο σου.

Τα παιδιά θα διαρθρώσουν τα πράγματα που τους αρέσουν και είναι ιδιαίτερα γι' αυτά και εσείς μπορείτε να γράφετε τι σας λένε για το καθένα.

Η δραστηριότητα κρατάει μερικές μέρες. Μετά διαβάζετε το βιβλίο του καθενός στους άλλους.

Μπορεί να χρησιμοποιηθεί και σε ένα θέμα για τον «εαυτό».

Φιγούρες

Σε ζευγάρια φτιάχνουν ο ένας τη φιγούρα του άλλου.

Ξαπλώνουν στο πάτωμα και σχεδιάζουν το σώμα τους. Γεμίζουν τη φιγούρα με χρώματα, χαρτιά, μαλλιά, ρούχα. κ.λ.π. Γράφουν τα ονόματά τους και τα κρεμάμε στον τοίχο. Μέσα στη φιγούρα μπορούν να κολλήσουν αγαπημένα πράγματα του φίλου τους.

Πίνακας αγαπημένων πραγμάτων

Τοποθετείτε ένα μεγάλο χαρτί σ' ένα σημείο που να μπορούν να το βλέπουν όλοι και κάνετε χώρο για κάθε παιδί. Ρωτάτε τα παιδιά ποιο είναι το αγαπημένο τους χρώμα. Γράφετε το όνομα του κάθε παιδιού, με το χρώμα που είπε, στο χώρο του. Μετά ρωτάτε κάποια αγαπημένα τους πράγματα. Μπορείτε να ρωτήσετε οτιδήποτε. Τα παρακάτω είναι μερικά παραδείγματα.

Ποιο το αγαπημένο σου φαγητό;

Παιχνίδι;

Τραγούδι;

Τι σου αρέσει να πίνεις;

Ζώο;

Φυτό;

Μέρα;

Γράφετε τη λέξη και δίπλα τα παιδιά μπορούν να κάνουν μια μικρή ζωγραφιά που είναι πολύ βοηθητικό. Ενισχύστε τα με συζήτηση να σκεφτούν το λόγο της επιλογής τους.

Καθώς η συζήτηση συνεχίζεται υποδείξτε ομοιότητες και διαφορές. Μερικά παιδιά μπορεί να επαναλαμβάνουν ότι άκουσαν από τα άλλα, αλλά μη σας απασχολεί, γιατί μπορεί να μην αισθάνονται ασφαλή να πουν τη δική τους επιλογή.

Η δραστηριότητα μπορεί να επαναληφθεί στη διάρκεια της χρονιάς.

Διευκρινίστε ότι ο καθένας μπορεί να έχει τη γνώμη του και να λέει ότι θέλει και οι άλλοι δεν μπορούν να κοροϊδεύουν. Μπορείτε να αφήσετε χώρο και για τους γονείς να γράψουν τη γνώμη τους για κάποια από τα θέματα.

Ομάδες ανθρώπων

Τα παιδιά, σε ζευγάρια ή ομάδες των τριών, συνθέτουν ανθρώπινες φιγούρες ή φιγούρες ζώων από κομμένα κομμάτια χαρτιού ή φωτογραφίες από περιοδικά. Ενισχύστε τα να φτιάξουν φιγούρες χρησιμοποιώντας το χιούμορ τους. Μπορείτε αν θέλετε, να έχετε από πριν, από περιοδικά διάφορα κομμένα πόδια, χέρια, κεφάλια, κ.λ.π.

Ομάδες ανθρώπων II

Αφηγείστε στα παιδιά μια ιστορία, για ένα χαρακτήρα, αλλά δεν δίνετε καμιά φυσική περιγραφή. Μετά τους λέτε να ζωγραφίσουν το χαρακτήρα.

Ζητάτε από τα παιδιά να γίνουν ζευγάρια και τους λέτε να φτιάξουν ένα μέρος του σώματος. Ανάλογα με τον αριθμό των παιδιών χωρίζετε και τα μέλη του σώματος. Στο τέλος συναρμολογούν όλα μαζί την εικόνα σε μεγάλο χαρτί.

Παραλλαγή: Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε επίσης εικόνες που δείχνουν χωριστά τα μέρη του σώματος και να ξεκινήσουν να φτιάξουν διάφορες αστείες φιγούρες .π.χ. το κεφάλι ενός κυρίου με το σώμα μιας κυρίας και τα πόδια ενός παιδιού.

Τι θα ήθελα

Ζητήστε από τα παιδιά να σκεφτούν πάνω στο πώς θα ήθελαν να είναι το μέρος που ζουν. «πού θα ήθελαν να είναι, τι πράγματα θα ήθελαν να υπάρχουν;» Μετά μοιράστε τα σε ομάδες και βάλτε τα να συζητήσουν τις ιδέες τους. Διαλέγει ο καθένας τι θέλει να ζωγραφίσει και να αποφασίσουν όλοι μαζί πως θα οργανώσουν τις ζωγραφιές τους στην ομαδική ζωγραφιά. Όταν τελειώσουν παρουσιάζουν τη ζωγραφιά τους στις άλλες ομάδες.

Η γειτονιά μου

Διαλέξτε ένα κατάλληλο θέμα όπως η γειτονιά γύρω από το σχολείο. Πριν ξεκινήσετε βάλτε ορισμένους βασικούς κανόνες.

- Ζωγράφισε μόνο ένα πράγμα (σε αναλογία) με το υπόλοιπο της ζωγραφιάς
- Όχι περισσότερα από 5 παιδιά στην ομάδα
- Σκέψου από πριν αυτό που θέλεις να ζωγραφίσεις ώστε να μην περιμένουν οι άλλοι πολύ.

Όταν ετοιμαστεί η ζωγραφιά όλα τα παιδιά μπορούν να τη δουν, να τη συζητήσουν και να πουν πως αισθάνθηκαν όταν την έφτιαχναν. Μπορείτε να κάνετε ερωτήσεις όπως: «μπορεί κάποιος να διακρίνει κάτι που πρόσθεσε κάποιος άλλος».

Τα μαγαζιά της γειτονιάς μου

Η δραστηριότητα είναι κατάλληλη για μεγάλες και μικρές ομάδες.
κάνετε τις παρακάτω ερωτήσεις πριν αρχίσει η διαδικασία.

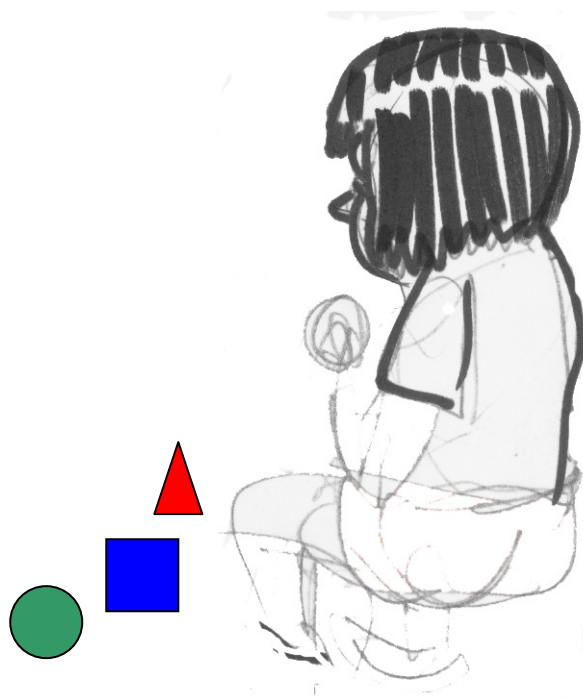
- τι μαγαζιά θέλετε να ζωγραφίσετε;
- μπορούν να ζωγραφιστούν εύκολα από την ομάδα;
- ποια είναι τα διαφορετικά μέρη του μαγαζιού;
- ποιο μέρος θέλεις να ζωγραφίσεις;

Αφού μοιραστούν τις ιδέες, ζωγραφίζουν.

Μπορείτε να κάνετε τη δραστηριότητα σε συνάρτηση με τα θέματα που κατά καιρούς δουλεύετε.

Το κρυμμένο σχέδιο

Σε ζευγάρια κάθονται στο πάτωμα πλάτη με πλάτη. Ο ένας κρατάει ένα σχέδιο φτιαγμένο από σχήματα. Περιγράφει στον άλλο τι βλέπει με όσο περισσότερες λεπτομέρειες μπορεί, ώστε ο άλλος να μπορέσει να φτιάξει με τα σχήματα που κρατάει το ίδιο σχέδιο. π.χ. βάζεις ένα τρίγωνο κόκκινο και από κάτω ένα μπλε τετράγωνο. Μόλις το σχέδιο ολοκληρωθεί το βλέπουν και συζητούν. Τα παιδιά μπορούν να ξεκινήσουν το παιχνίδι με καρτέλες που υπάρχουν και έχουν βαθμό δυσκολίας και στη συνέχεια να χρησιμοποιήσουν δικά τους σχέδια.

Η ζωγραφιά του «άλλου»

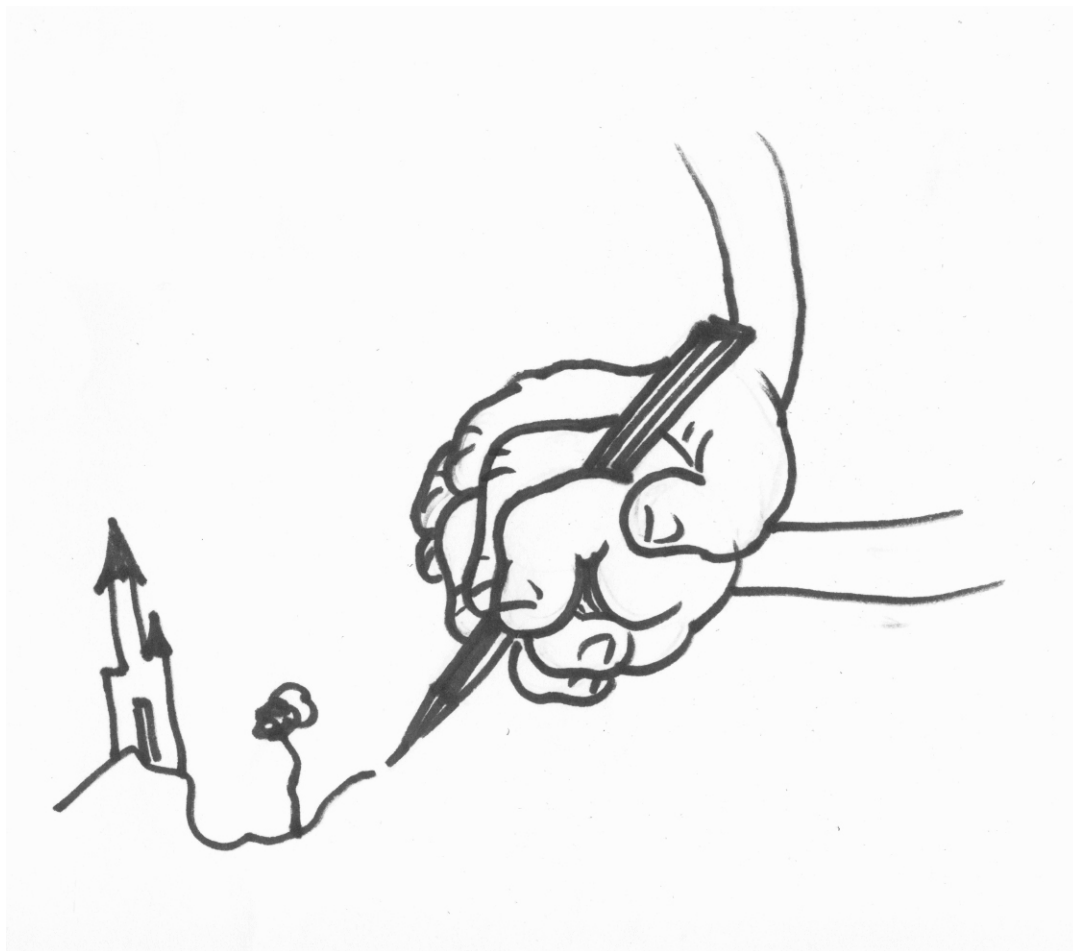
Τα παιδιά σε ζευγάρια. Τους λέμε να ζωγραφίσουν. Ο ένας θα κάνει όλη τη ζωγραφιά αλλά μόνο με αυτά που θα του λέει ο άλλος. Αυτός που ζωγραφίζει μπορεί να κάνει διευκρινιστικές ερωτήσεις. Ο ρόλος σας είναι να βοηθήσετε στη διατύπωση των ερωτήσεων για οδηγίες. (τι χρώμα; τι σχήμα, τι μέγεθος, πάνω, κάτω, πίσω, δίπλα) Επίσης προσπαθήστε το παιδί που ακολουθεί τις οδηγίες, να μην ζωγραφίσει από μόνο του αλλά να περιμένει να ακούσει.

Είναι καλό να εξηγήσετε στα παιδιά ότι ενώ δίνουμε οδηγίες δεν μπορούμε να κάνουμε κριτική για τη δουλειά του άλλου. Ενισχύστε τα παιδιά να παρακολουθούν τη γλώσσα του σώματος και τις εκφράσεις του προσώπου του ζευγαριού τους ώστε να ξέρουν πως αισθάνεται.

Ζωγράφισε με τα χέρια μου

Τα παιδιά σε ζευγάρια. Ο αριθμός των ζευγαριών εξαρτάται από τη δυναμική της ομάδας. Κάθε ζευγάρι κάνει μια ζωγραφιά αλλά ο ένας κρατάει το μαρκαδόρο στο χέρι και ο άλλος μετακινεί το χέρι με τα δικά του χέρια. Μετά οι ρόλοι επαναλαμβάνονται

Αυτή η δραστηριότητα γίνεται καλύτερα όταν έχουν δοκιμάσει αρκετά την προηγούμενη και παρότι είναι δύσκολη, είναι ιδιαίτερα σημαντική καθώς βάζει τα παιδιά να αγγίζουν το ένα το άλλο.

Ένα «τέρας» στην τάξη μας

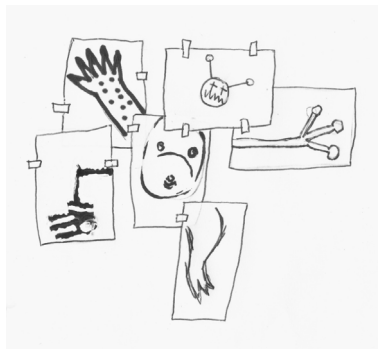
Δραστηριότητα που ενισχύει την έκφραση της φαντασίας. Δεν υπάρχει σωστό και λάθος. Πείτε στα παιδιά ότι δεν θα κριθούν για τις ικανότητες στη ζωγραφική και οι ζωγραφιές μπορούν να έχουν λάθη. Όσο πιο τερατώδες είναι αυτό που θα ζωγραφίσουν τόσο καλύτερο το τέρας. Οι φιγούρες που θα φτιάξουν μπορεί να είναι τεράτων ή πλασμάτων από άλλους πλανήτες, ζώων που δεν ήταν στην κιβωτό ή φανταστικών όντων. Υπάρχουν πολλοί τρόποι για να διαλέξουν το μέρος του σώματος που θα ζωγραφίσει ο καθένας. Ο πιο εύκολος είναι να διαλέξουν τα ονόματα των μελών μέσα από ένα καπέλο και αν θέλουν μπορούν να αλλάξουν μεταξύ τους αυτό που τους έτυχε. Πιο συναρπαστικό είναι για τα παιδιά να αποφασίσουν όλα μαζί πως θα μοιράσουν τα μέλη. Επιτρέποντας στα παιδιά να διαλέξουν τα μέλη που θέλουν να ζωγραφίσουν ενισχύεται η δημιουργικότητα. Θυμίστε στα παιδιά ότι το τέρας μπορεί να έχει περισσότερα από ένα κεφάλια και μόνο ένα πόδι.

Τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν μπορεί να είναι: χρωματιστά χαρτιά, ψαλίδια, κόλλα, χρώματα, μαλλιά, κουμπιά, συνδετήρες, κ.λ.π.

Όταν τελειώσει ο καθένας με το μέλος που έφτιαξε συναρμολογούν τη φιγούρα και την εκθέτουν.

Μπορούν να συζητήσουν για το τι κάνει το τέρας παράξενο ή ιδιαίτερο και το πώς αισθάνονται για το πλάσμα που έφτιαξαν.

Συνεχίζουν τη δραστηριότητα για να προσδώσουν ιδιότητες στο πλάσμα και να δημιουργήσουν ένα δρώμενο ανάλογα με τις ιδιότητες που του απέδωσαν.

Κυνήγι θησαυρού

Χωρίζετε τα παιδιά σε μικρές ομάδες ανάλογα με τον αριθμό της τάξης. Η κάθε ομάδα έχει σα στόχο να βρει το πακέτο της που βρίσκεται μέσα στο σχολείο στο τέλος της διαδρομής που θα ακολουθήσει. Οι ομάδες ξεκινούν όλες μαζί ακολουθώντας τη χρωματιστή διαδρομή που τους αντιστοιχεί. Όταν ανακαλύψουν το κουτί, βρίσκουν οδηγίες για δραστηριότητες που θα ακολουθήσουν. Έχετε ετοιμάσει τα κουτιά από πριν που περιέχουν υλικά και οδηγίες τις οποίες έχετε ζωγραφίσει ή γράψει και θα τους διαβάσετε π.χ.

- Φανταστείτε μια βροχερή μέρα. Ζωγραφίστε αυτό που θα θέλατε σαν ομάδα να κάνετε τη μέρα αυτή.
- Φτιάξτε κούκλες από χαρτοσακούλες και παίξτε κουκλοθέατρο
- Φτιάξτε κάτι μαζί με αυτά τα τουβλάκια
- Μοιραστείτε αυτά τα μπισκότα

Στο τέλος των δραστηριοτήτων μπορεί η κάθε ομάδα να παρουσιάσει τη δουλειά της στους άλλους. Καλύτερα να δώσετε έμφαση στη συνεργασία παρά στο ποιος θα είναι ο νικητής.

Ανακατεμένα παζλ

Τα παιδιά γύρω από τα τραπέζια. Σε μια σακούλα τους δίνουμε ανακατεμένα τα κομμάτια από παζλ που πρέπει να φτιάξουν. Συνεργάζονται για να δώσουν κομμάτια που μπορεί να ανήκουν στους άλλους.

Συλλογική μουσική

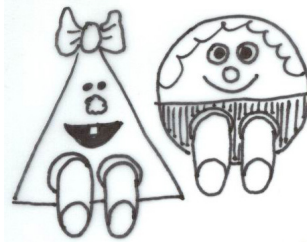
Μπορεί να παιχτεί μετά από κατασκευή μουσικών οργάνων.

Κάνετε ένα κύκλο και κάθε παιδί έχει ένα μουσικό όργανο. Επιλέγεται ο μαέστρος και λέτε στα παιδιά ότι σε μια ορχήστρα τον παρακολουθούν όλοι προσεχτικά.

Ο μαέστρος ξεκινάει δείχνοντας ένα παιδί που κρατάει ένα όργανο για να αρχίσει να παίζει. Μόλις σταθεροποιηθεί ο ρυθμός, δείχνει ένα άλλο παιδί, με διαφορετικό όργανο και περιμένει τον ήχο να εξελιχθεί πριν πάει στον επόμενο και έτσι κάνει τον κύκλο ώσπου όλοι να συμμετάσχουν στη μουσική. Αν χτιστεί προσεκτικά η ατμόσφαιρα μπορεί το αποτέλεσμα να είναι εξαιρετικό.

Στα παιδιά αρέσει να παίζουν για πολύ και μπορείτε να το εκμεταλλευτείτε και να βάλετε τα παιδιά να παίζουν μόνα τους ή σε ζευγάρια. Ο μαέστρος μπορεί να βάζει επίσης παραπλήσια όργανα να παίζουν μαζί. Η δραστηριότητα μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως ερέθισμα για ένα project γύρω από τα μουσικά όργανα ή τη μουσική.

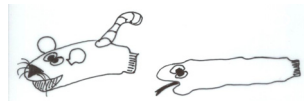

Κούκλες

Να φτιάξουν κούκλες είναι μια δραστηριότητα που επιβεβαιώνει τα παιδιά και τους αρέσει. Εύκολοι τρόποι για κούκλες είναι: με παλιές κάλτσες ή χαρτοσακούλες ή κάποιοι που αναφέρονται αναλυτικά στη συνέχεια. Τα ντροπαλά παιδιά συχνά μιλούν ελεύθερα μέσα από την κούκλα, ιδιαίτερα αν την έχουν φτιάξει. Μπορούν να δώσουν ονόματα και να φτιάξουν ιστορίες από μόνα τους, δεν χρειάζονται σενάρια. Μπορούν επίσης να παίξουν σε συνεργασία με άλλα παιδιά κουκλοθέατρο.

Αν και μπορεί να θέλετε να κρατήσετε τις κούκλες επειδή σας είναι χρήσιμες για άλλες δραστηριότητες που αναφέρονται παρακάτω, όπως για την επίλυση συγκρούσεων, είναι καλύτερα να αφήνετε τα παιδιά αν θέλουν να τις παίρνουν μαζί τους και να φτιάξετε κάποιες άλλες για το στόχο σας.

Κατασκευές κούκλας

1. Υλικά: γυψόγαζες, βαμβάκι, χρώματα, νήματα, γκοφρέ χαρτιά
Τυλίγουμε λωρίδα γυψόγαζας αφού την έχουμε βρέξει με νερό πάνω στο δάχτυλο. Λειαινουμε με λίγο νερό την επιφάνεια και μόλις αρχίσει να στεγνώνει τη βγάζουμε. Αφού στεγνώσει ο καθένας διακοσμεί τη δικιά του κούκλα.

2. Υλικά: παλιά γάντια και υλικά για διακόσμηση.
Σε κάθε δάχτυλο ζωγραφίζουν ή κολλούν χαρακτηριστικά προσώπου και φτιάχνουν μια παρέα από ανθρώπους.

3. Υλικά: Χαρτόνια, μαρκαδόροι, άλλα υλικά
Σε χαρτόνι κόβουν το σχήμα που θέλουν π.χ. τρίγωνο, τετράγωνο, κ.λ.π.. Στο κάτω μέρος φτιάχνουν δυο τρύπες, σε μέγεθος που να χωρούν τα δυο δάχτυλά τους (δείκτης και μέσος). Στο πάνω μέρος ζωγραφίζουν ανθρώπινα χαρακτηριστικά και βάζουν μαλλιά.

B. Θεατρικές δραστηριότητες

Δημιουργική επίλυση συγκρούσεων

Παρακάτω αναφέρουμε μερικά παραδείγματα από καταστάσεις που μπορεί να προκύψουν σε τυχόν συγκρούσεις των παιδιών ή που μπορείτε να προκαλέσετε εσείς προκειμένου τα παιδιά να μάθουν να δίνουν λύσεις.

Μέσα από τεχνικές που έχουν ήδη αναφερθεί, όπως λ.χ. κουκλοθέατρο, δραματοποίηση, δράμα, τα παιδιά υποδυόμενα ρόλους εκφράζονται πιο ελεύθερα. Δημιουργούν, εξελίσσουν και αναστοχάζονται στο φανταστικό κόσμο και κατά συνέπεια καταλαβαίνουν περισσότερο για τους εαυτούς τους, τους φίλους τους, τις οικογένειές τους, τον κόσμο μέσα στον οποίο ζουν. Διερευνώντας διάφορες κοινωνικές καταστάσεις μπαίνουν στη θέση του άλλου και μπορούν να κατανοήσουν πώς σκέφτονται και συμπεριφέρονται οι άλλοι. Χρειάζεται ωστόσο κάθε φορά να είστε βέβαιοι ότι κατάλαβαν το πρόβλημα που παρουσιάζεται και που χρειάζεται να δώσουν λύση.

Χρησιμοποιώντας τη δραματική τέχνη οι ρόλοι για τα παιδιά επιλέγονται προσεκτικά ώστε να παρέχουν την κατάλληλη απόσταση και συναισθηματική ασφάλεια. Στα παιχνίδια ρόλων με συγκεκριμένο στόχο, καλό είναι να ζητάτε εθελοντές, που θα αναπαραστήσουν τη σύγκρουση και να εμπλέκετε τα άλλα παιδιά ζητώντας να συμβάλουν με τις ιδέες που θα εκφράζουν αντί να τους παρέχετε τη λύση.

Σε δρώμενα ή καταστάσεις που παρουσιάζονται με κούκλες, μπορείτε να σταματάτε την αφήγηση ή τη δράση και να ζητάτε από εκείνα να συνεχίσουν, παρέχοντας ιδέες για πιθανές λύσεις. Μπορείτε να κάνετε τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποιο είναι το πρόβλημα
- Τι μπορεί να συνέβη
- Ποια λύση μπορούν να σκεφτούν
- Ποια λύση θα ήθελαν να παρουσιάσουν

Υπάρχουν όμως και καταστάσεις όπως οι παρακάτω, που πολλές φορές χρειάζονται και τη δική σας παρέμβαση για τη λύση τους.

Μπορείτε να παρουσιάσετε τα παρακάτω προβλήματα σαν να είναι παραμύθι με οποιοδήποτε μέσο και αν χρησιμοποιήσετε (π.χ. κουκλοθέατρο ή δραματοποίηση).

Η μορφή των παραμυθιών αρέσει ιδιαίτερα στα παιδιά γιατί πάντοτε βρίσκεται λύση στα προβλήματα. Η ιστορία που θα φτιάξετε, μπορεί να είναι με ζώα που τόσο αγαπούν τα παιδιά ή με ανθρώπους και εξαρτάται άμεσα από το δικό σας πλαίσιο και ανάγκες. Αν χρησιμοποιήσετε ονόματα, καλό θα είναι να αποφεύγετε τα ονόματα παιδιών που υπάρχουν στην τάξη, εκτός αν έχετε κάποιο συγκεκριμένο στόχο για να το κάνετε. Τα παραδείγματα που αναφέρονται είναι ενδεικτικά.

Επιθετικότητα

Τα παιδιά βρίσκονται στην αυλή. Ένα παιδί πάει και σπρώχνει ένα άλλο που στέκεται απομονωμένο και μετά το παρακολουθεί και γελάει.

π.χ.: «Ήταν μια φορά ένα αγόρι/ κορίτσι που δεν είχε κάνει ακόμη πολλούς φίλους. Όταν ο αγαπημένος του φίλος έλειπε, έπαιζε μόνο ή στεκόταν και παρατηρούσε άλλα παιδιά να παίζουν..... Μια μέρα εκεί που κοίταζε τα άλλα παιδιά.....»

Απομόνωση/ Αποκλεισμός

Δυο παιδιά παίζουν στην αυλή και τα πλησιάζει ένα τρίτο που θέλει να παίξει μαζί τους. Ένα από τα δυο παιδιά το σπρώχνει και του λέει να φύγει γιατί δεν τον έχουν φίλο.

π.χ.: « Ήταν μια φορά ένα παιδί που του άρεσε να φέρνει μαζί του το αγαπημένο του αρκουδάκι. Έπαιζε μ' αυτό με τ' άλλα παιδιά, αλλά μια μέρα.....»

Κοροϊδία / Υποτίμηση

Ένα παιδί φοράει έντονα χρώματα. Ένα άλλο το κοροϊδεύει λέγοντας ότι είναι κοριτσίστικα.

π.χ.: « Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένα αγόρι που αγαπούσε τις ιστορίες με το ουράνιο τόξο. Έτσι είχε αποφασίσει να φοράει συνέχεια χρώματα που του το θύμιζαν. Όμως μια μέρα στην αυλή.....»

Ένα παιδί έχει πολύ συχνά συνάχι. Οι άλλοι τον κοροϊδεύουν και λένε ότι δεν παίζουν με τον μυξιάρη.

π.χ.:«Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένα κοριτσάκι ευαίσθητο και ασθενικό. Κάθε φορά που έκανε κρύο, εκείνο άρχιζε να στεναχωριέται γιατί ήξερε πως η μύτη του θα άρχιζε να «τρέχει» και το συνάχι της θα σταματούσε πολύ δύσκολα. Στεναχωριόταν πολύ γιατί ήξερε πως πάλι κάποια παιδιά θα φώναζαν : μυξιάρα, ήρθε η μυξιάρα..... και κανείς δεν της έλεγε τι μπορεί να κάνει.....»

Κτητικότητα

Δυο παιδιά μαλώνουν για ένα αυτοκινητάκι, που είναι του σχολείου. Το ένα παιδί παίρνει το αυτοκινητάκι για να παίξει και το άλλο το κατηγορεί ότι του το έκλεψε γιατί είναι δικό του και το έφερε από το σπίτι του.

π.χ.: Μπορείτε να κάνετε το διάλογο κρατώντας δυο κούκλες. «Φέρε μου το αυτοκινητάκι μου, είναι δικό μου», «Όχι, το βρήκα στα αυτοκινητάκια του σχολείου και είναι για όλους μας», «Δώστο μου, είναι δικό μου και μου το πήρες.....»

Εκφοβισμός

Στην ώρα του φαγητού την ώρα που ένα παιδί σηκώνεται να πετάξει στο καλάθι χαρτιά, δυο άλλα αδειάζουν το φαγητό του από το τάπερ στο τραπέζι.

π.χ. Μπορείτε να αναπαραστήσετε τη σκηνή με κούκλες και τα παιδιά να σχολιάσουν αυτό που συνέβη ή να τους δείξετε να σχολιάσουν μια σχετική εικόνα όπως η παρακάτω*

* Τα σκίτσα του Νίκου Πομόνη υπάρχουν στο τέλος τους τεύχους.

Προβλήματα μεταξύ φίλων

Ένα παιδί μοιράζεται τις καραμέλες του με τον φίλο του. Ένα τρίτο παιδί έρχεται και ζητάει να δώσουν και σ' αυτόν. Το πρώτο παιδί δεν έχει φίλο αυτόν που ζητάει αλλά ο φίλος του τον έχει.

«Μια φορά κι έναν καιρό ζούσαν σ' ένα αγρόκτημα δυο μικρά ποντίκια. Ήταν πολύ αγαπημένα και ευτυχισμένα περνούσαν τις μέρες τους. Μια μέρα το ένα από τα δυο ανακάλυψε ένα κομμάτι τυρί πάνω σε μια χαλασμένη φάκα και αφού το πήραν μακριά άρχισαν να το τρώνε χαρούμενα. Εκείνη τη στιγμή ακούστηκε θόρυβος. Τα δυο ποντικάκια πριν προλάβουν να φοβηθούν βλέπουν ένα άλλο μικρό ποντίκι να έρχεται προς το μέρος τους. «Είμαι κουρασμένος και πεινασμένος», είπε στο ένα από τα δυο ποντικάκια, που ήταν φίλος του.» Πόσο θα ήθελα λίγο τυράκι»... Όμως το ένα από τα δυο ποντικάκια δεν ήθελε να του δώσει γιατί δεν ήταν φίλος του...»

«Κλέψιμο»

Κάποιος παίρνει αυτοκόλλητα από την τσάντα κάποιου άλλου. Ένας είναι ύποπτος αλλά δεν υπάρχουν αποδείξεις.

π.χ.: «Ήταν μια φορά κι ένα καιρό μακριά πολύ μακριά στην άκρη του δάσους ένα μικρό λιοντάρι. Είχε πολλά παιχνίδια και έπαιζε αλλά ήθελε να έχει και τα παιχνίδια των φίλων του..... Μεγάλος καυγάς ξέσπασε και κείνη τη μέρα στο δάσος ανάμεσα στους φίλους. Κάποιος είχε πάρει από το σάκο της ζέβρας τους καινούριους της μαρκαδόρους.....»

Παρεμπόδιση

Δυο παιδιά παίζουν με τα κουβαδάκια στη διάρκεια του διαλείμματος και ένα τρίτο τους αρπάζει ένα από τα φτυάρια. Ένα παιδί πάει στη νηπιαγωγό και λέει ότι δεν τα αφήνει να παίζουν.

π.χ.: «Μια φορά κι ένα καιρό ήταν ένα λαγουδάκι..... Οι ζαβολιές του στεναχωρούσαν πολύ τους φίλους του που δεν ήξεραν τι να κάνουν. Μια μέρα εκεί που έπαιζαν στην άμμο»

Θέση στη γραμμή

Τα παιδιά γυρνούν από το διάλειμμα στη σειρά και πάνε στη βρύση. Η νηπιαγωγός ζητάει από κάποιον να φέρει κάτι που ξεχάστηκε στην αυλή. Όταν το παιδί επιστρέφει θέλει να πάει στη θέση του.

π.χ.: μπορείτε να κάνετε ένα διάλογο με κούκλες. Η κάθε μια μπορεί να διεκδικεί τη θέση της στη σειρά. Καλέστε τα παιδιά να τις βοηθήσουν και να δώσουν λύση.

Άρνηση να ακολουθήσουν οδηγίες

Η νηπιαγωγός ζητάει από ένα παιδί να μαζέψει το παιχνίδι με το οποίο έπαιζε και αυτό αρνείται και φωνάζει, όχι, με δυνατή φωνή.

π.χ.: Μπορείτε να φτιάξετε μια ανάλογη ιστορία με δυο κούκλες.

Άδικη κατηγορία

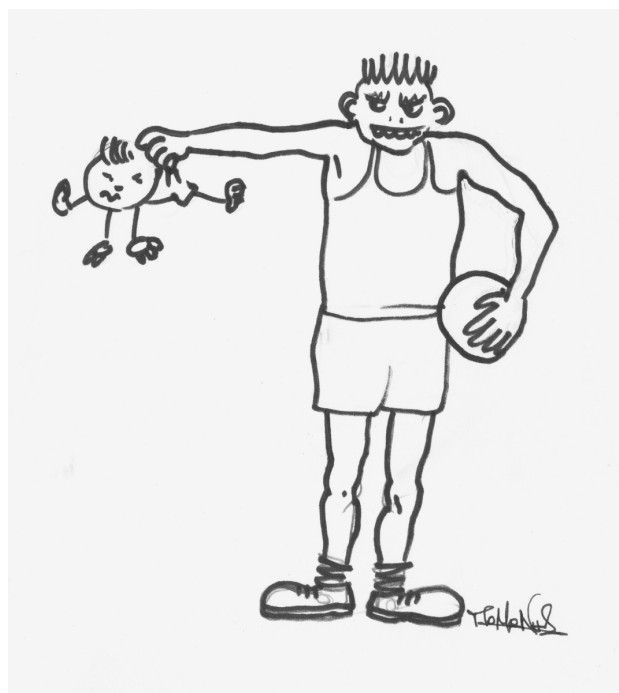
Ένα παιδί κρατάει ένα σκισμένο βιβλίο από τη βιβλιοθήκη του σχολείου. Ένα άλλο το βλέπει και φωνάζει τη νηπιαγωγό, λέγοντας ότι το παιδί έσκισε το βιβλίο.

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μια ιστορία, που να χρειάζεται τα παιδιά να δώσουν λύση, ή να εισάγεται το θέμα δείχνοντας το παρακάτω σκίτσο.

Προβλήματα με μεγαλύτερα παιδιά

Ένα παιδί παίζει με τη μπάλα στην αυλή. Ένα μεγαλύτερο έρχεται και προσπαθεί να του την πάρει.

Υπάρχουν επίσης καταστάσεις που αφορούν συγκρούσεις στο σπίτι τις οποίες όμως μπορείτε να χρησιμοποιήσετε, ζητώντας από τα παιδιά να βρουν λύσεις, γιατί συνέπειες τους θα αντιμετωπίσετε στο σχολείο ή και είναι παρόμοιες με καταστάσεις που αντιμετωπίζετε.

Ανταγωνισμός αδερφών

Το απόγευμα δυο παιδιά βλέπουν τηλεόραση και το καθένα θέλει να δει τη δική του παιδική εκπομπή.

π.χ.: Με κούκλες μπορείτε να αναπαραστήσετε το διάλογο του καυγά και τα παιδιά να προτείνουν λύσεις.

Σε ποιον ανήκει

Στο σπίτι ένα παιδί βλέπει ένα παιχνίδι που η μεγαλύτερη αδερφή του δανείστηκε από μια φίλη της και λέει ότι το βρήκε και είναι δικό του. Η μεγάλη αδερφή λέει ότι είναι μικρός και έτσι κι αλλιώς δεν μπορεί να παίξει μ' αυτό, αλλά ο μικρός συνεχίζει να το θέλει.

π.χ.: Με την τεχνική της μυθοπλασίας μπορείτε να φτιάξετε με τα παιδιά την ιστορία. «Μια φορά κι έναν καιρό ήταν δυο αδερφάκια που ζούσαν στο σπίτι κοντά στο μεγάλο ποτάμι, χαρούμενα κι ευτυχισμένα.... [Πώς περνούσαν τη μέρα τους, τι τους άρεσε, τι δεν τους άρεσε] Η μεγαλύτερη αδερφή συχνά πήγαινε στη φίλη της και κάποιες φορές η μια έδινε τα παιχνίδια της στην άλλη...[τι έκανε με τα παιχνίδια, που τα φύλαγε,κ.α]

Ποιος θα πάει πρώτος

Ο μικρός αδερφός δεν θέλει να κοιμηθεί γιατί δεν πάει για ύπνο και ο μεγαλύτερος ο οποίος ισχυρίζεται ότι έχει διάβασμα.

π.χ.:Μια φορά κι έναν καιρό σ' ένα σχολείο ήταν ένα παιδί/ή ζώο που ήταν τόσο κουρασμένο καθημερινά που δεν χαιρόταν τα παιχνίδια με τους άλλους στην αυλή. Οι άλλοι αποφάσισαν να καταλάβουν τι του συμβαίνει και δεν μπορεί να παίξει...

Υπευθυνότητα

Ένα παιδί πάει στο κυλικείο και αγοράζει σοκολάτα ενώ η μητέρα του, του έδωσε χρήματα για τυρόπιτα. Η μητέρα του θυμώνει γιατί, παρότι της το υποσχέθηκε, έφαγε σοκολάτα που του δημιουργεί αλλεργία.

π.χ. Μπορείτε να αφηγηθείτε την κοκκινοσκουφίτσα ή κάποια παραλλαγή της.

Ιστορίες και παραμύθια που μπορούν να χρησιμοποιηθούν με στόχο την αυτοεκτίμηση, τη συνεργασία, την επίλυση συγκρούσεων

Οι ιστορίες και τα παραμύθια όπως αναφέρεται και προηγουμένως προσφέρονται και μπορούν να χρησιμοποιηθούν με ποικίλους στόχους. Στη συνέχεια παρουσιάζονται τέσσερις ιστορίες καθώς και ιδέες για τον τρόπο που μπορούν να χρησιμοποιηθούν.

Το ελατάκι που δεν του άρεσαν τα φύλλα του

**Γερμανικό παραμύθι,
Nellie McCaslin, Creative Drama in the Classroom**

Μια φορά κι ένα καιρό ήταν ένα μικρό ελατάκι που βαρέθηκε τις βελόνες του και ήθελε να 'χει κι αυτό φυλλαράκια όπως τα άλλα δέντρα στο δάσος. Μια μέρα ενώ παραπονιόταν μια φωνή του απάντησε ρωτώντας το τι φύλλα θα ήθελε.

«Πράσινα φύλλα σαν τα υπόλοιπα δέντρα», είπε το μικρό ελατάκι. «Θέλω φύλλα που να είναι πράσινα το καλοκαίρι και να αλλάζουν σε κόκκινα το χειμώνα». Ξαφνικά οι βελόνες του έγιναν απαλά λαμπερά, πράσινα φύλλα.

Το μικρό ελατάκι νόμιζε πως φαινόταν πολύ όμορφο. Όλο το πρωί κουνούσε τα κλαδιά του και καμάρωνε. Το μεσημέρι όμως ήρθαν μερικές κατσίκες, είδαν τα φρέσκα πράσινα φύλλα και άρχισαν να τα τρώνε. Το μικρό δεντράκι δεν μπορούσε να τις σταματήσει και σύντομα όλα του τα φύλλα φαγώθηκαν. Ήταν πολύ λυπημένο και τελικά είπε: «μακάρι να είχα γυάλινα φύλλα, θα ήταν και όμορφα και κανένas δε θα μπορούσε να τα φάει. Αμέσως γέμισε με γυαλιστερά γυάλινα φύλλα, κούνησε τα κλαδιά του με καμάρι και τα είδε να λαμπυρίζουν στον ήλιο. Όμως το μεσημέρι φύσηξε δυνατός αέρας και καθώς η καταιγίδα δυνάμωνε όλα τα γυαλιά έσπασαν και έπεσαν στο έδαφος. Το μικρό ελατάκι λυπήθηκε και είπε: «Ξέρω πως θέλω χρυσά φύλλα, θα λαμπυρίζω, οι κατσίκες δε θα μπορούν να τα φάνε και καμιά καταιγίδα δε θα μπορεί να τα σπάσει». Ξαφνικά γέμισε με λαμπερό χρυσάφι που άστραφτε στο φως του ήλιου. Ήταν σίγουρο πως ήταν το πιο όμορφο δέντρο σε όλο το δάσος. Όλη τη μέρα θαύμαζε τα φύλλα του, όμως το βράδυ, ληστές πλησίασαν και έκλειψαν τα χρυσά φύλλα του δέντρου. Το μικρό δέντρο έμεινε να κρυνώνει δυστυχισμένο μέσα στο δάσος. «Εύχομαι», είπε «να είχα πίσω τις βελόνες μου, ήταν τα καλύτερα φύλλα». Γρήγορα τα κλαδιά του γέμισαν με βελόνες και δεν ευχήθηκε για φύλλα ποτέ ξανά.

Παρότι το παραμύθι αναφέρεται σε ένα «άτομο» μπορεί να παιχτεί με όλη την ομάδα. Δε χρειάζεται να δώσετε διαλόγους, αλλά τα παιδιά μπορούν να βάλουν όταν θέλουν τους δικούς τους.

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μουσική ή μουσικά όργανα για να δημιουργήσετε την ατμόσφαιρα που θα τα κάνει να εκφραστούν.

Το θέμα του «ανικανοποίητου» γίνεται κατανοητό από τα παιδιά και είναι κάτι που πολλές φορές τα απασχολεί.

Πως μπορείτε να το χρησιμοποιήσετε:

- *Μπορούν τα παιδιά να δραματοποιήσουν την ιστορία.*
- *Μπορείτε να τα ρωτήσετε για το πώς αισθανόταν το ελατάκι και γιατί;*
- *Αν η ομάδα σας είναι μεγάλη μπορείτε να χωρίσετε τα παιδιά σε δυο μικρότερες ομάδες. Η μια ομάδα μπορεί να κάνει το δέντρο με τα φύλλα και η άλλη αυτούς που τα καταστρέφουν, με εναλλασσόμενους ρόλους, π.χ. τις κασίκες, τον αέρα, κ.λ.π. Στη συνέχεια οι ομάδες μπορούν να αλλάξουν ρόλους.*
- *Μπορείτε επίσης να ζητήσετε να συνεχίσουν την ιστορία με άλλες πιθανές ιδέες για τα φύλλα που μπορεί να ήθελε το ελατάκι και τις συνέπειες.*

Τα παιδιά παρουσιάζουν καταπληκτικές ιδέες και μπορεί δραματοποιώντας την ιστορία να δημιουργήσουν αυθόρμητα εξαιρετικούς διαλόγους.

Πώς το κολιμπρί πήρε τα χρώματά του

Μύθος από τη Λατινική Αμερική,
Alida Gersie and Nancy King "Stories"

Κάποτε ήταν ένα μικρό γκριζό πουλί που επιθυμούσε να είναι πολύχρωμο. Κάθε φορά που έβλεπε τα κόκκινα, τα κίτρινα, τα πράσινα και τα μπλε των λουλουδιών, του δάσους και του ουρανού αναστέναζε, ελπίζοντας ότι θα μπορούσε να γίνει όμορφο. Όποιον και να ρωτούσε, κανένας δεν ήξερε πως να το βοηθήσει να αλλάξει το χρώμα των φτερών του.

Μια μέρα, ενώ έπινε νέκταρ από ένα κατακόκκινο λαμπερό λουλούδι, άκουσε μια αξιολύπητη φωνή, μια φωνή τόσο δυνατή που τράνταξε όλη τη γη. Κοίταξε γύρω του και είδε ένα πάνθηρα να ουρλιάζει από θυμό. Το πουλί πέταξε στον πάνθηρα και του ρώτησε γιατί κάνει τόση φασαρία. Ο πάνθηρας του 'πε ότι ένα βράδυ πάτησε κατά λάθος τη φωλιά ενός ποντικιού και σκότωσε τα ποντικάκια του. Αργότερα, καθώς κοιμόταν η ποντικίνα του 'βαλε πάνω στα κλειστά του μάτια λάσπη και μαστίχα για να κολλήσει κι έτσι να μη μπορεί να βλέπει. Δεν μπορούσε καν να καταλάβει αν είναι μέρα ή νύχτα. Ο πάνθηρας στέναξε: "μακάρι να μπορούσα να δω".

Το πουλί άκουγε με προσοχή και συμπόνια και μετά είπε στον πάνθηρα πόσο κι αυτό επιθυμούσε να ντυθεί με λαμπερά χρώματα αντί για τα βαρετά γκριζα. Του περιέγραψε όλους τους τρόπους με τους οποίους προσπάθησε ν' αλλάξει τα χρώματά του χωρίς επιτυχία.

Ο πάνθηρας άκουσε την ιστορία του πουλιού και του 'πε: "αν βγάλεις με το ράμφος σου όλη τη λάσπη και τη μαστίχα από τα μάτια μου έτσι ώστε να βλέπω, θα σου δείξω πως να αλλάξεις το χρώμα των φτερών σου. Έτσι έγινε η συμφωνία.

Καθώς ο πάνθηρας κράτησε το πρόσωπό του όσο ακίνητο μπορούσε, το πουλί έβγαλε από τα μάτια του όλη τη μαστίχα και τη λάσπη. Αυτό δεν ήταν εύκολο αφού το πουλί ήταν πολύ μικρό και η λάσπη πάρα πολύ. Αλλά επιτέλους ο πάνθηρας μπόρεσε να δει.

Κράτησε κι αυτός το λόγο του και πήγε το πουλί στο μέρος όπου υπήρχε άμμος και πηλός απ' όλα τα χρώματα. Οι δυο τους ανακάτεψαν τα χρώματα της γης, του ήλιου και των αστεριών και τα 'φτιαξαν νήματα τα οποία πήρε μετά το πουλί και τ'ά 'πλεξε σ' ένα ωραίο φόρεμα. Χρησιμοποίησε λίγο από το ασήμι της αράχνης για να φτιάξει φτερά. Όταν το φόρεμά του τελείωσε έβγαλε το παλιό γκριζό του και φόρεσε το καινούργιο, φτιαγμένο απ' όλα τα χρώματα του κόσμου. Ο πάνθηρας το κοίταξε και του 'πε: "το καινούργιο σου φόρεμα είναι πανέμορφο".

Από τότε, όλα τα κολιμπρί έχουν όμορφα, λαμπερά χρωματιστά φτερά πλεγμένα μέσα στις αραχνοϋφαντες φτερούγες που λαμπυρίζουν.

Αφηγείστε την ιστορία ως το σημείο που ο πάνθηρας λέει στο πουλί τι του συνέβη και το πουλί με τη σειρά του αναφέρει το δικό του πρόβλημα, σχετικά με τα χρώματα που θα ήθελε να έχει.

- Ζητάτε από τα παιδιά να σκεφτούν πώς θα μπορούσε να βοηθήσει το ένα το άλλο.

- Αφού ακούσετε τις ιδέες μπορείτε ή να τα οδηγήσετε να δραματοποιήσουν μια από αυτές ή τους λέτε τη συνέχεια της ιστορίας, μέχρι εκεί που έκαναν τη συμφωνία να βοηθήσει το ένα το άλλο.

- Μπορείτε να εμπλακείτε στο δρώμενο, δίνοντας σε όλα τα παιδιά το ρόλο του πουλιού και παίρνοντας εσείς το ρόλο του πάνθηρα. Μπορεί να γίνει μια συζήτηση στην οποία εσείς σε ρόλο πάνθηρα μπορείτε να κάνετε ερωτήσεις στα πουλιά σχετικά με το πώς αισθάνονται και γιατί.

- Τα παιδιά μπορούν να αναπαραστήσουν τη σκηνή που το πουλί έβγαλε από τα μάτια του πάνθηρα τη λάσπη και στη συνέχεια, να τα «οδηγήσετε» με αφήγηση, ή υποδυόμενοι τον πάνθηρα, στο μέρος που υπήρχαν τα χρώματα.

- Μπορούν να διαλέξουν τα χρώματα που θέλουν, να τα υφάνουν, να φτιάξουν το καινούργιο τους φόρεμα.

Στο τέλος μπορούν να βρουν τρόπους για να γιορτάσουν και να δείξουν τη χαρά τους.

Μπορείτε αν θέλετε όταν τελειώσετε με το δρώμενο, να κάνετε μια συζήτηση με τα παιδιά για τις ανάγκες των παιδιών γενικά, αλλά και ειδικότερα για κάποιες δικές τους ανάγκες και επιθυμίες που μπορεί αν έχουν σε σχέση με τη δική τους ζωή.

Οι δυο ανόητοι γάτοι

Ιαπωνικό παραμύθι,
Nellie McCaslin, Creative Drama in the Classroom

Ήταν μια φορά δυο γάτοι που ζούσαν ειρηνικά και αρμονικά. Ήταν καλοί φίλοι και μοιραζόταν την τροφή που έβρισκαν και το μέρος που έμεναν. Όμως, μια μέρα, ο καθένας τους, καθώς πήγαινε στο μονοπάτι που οδηγούσε στο δάσος, βρέθηκε μπροστά σε ένα φρέσκο κέικ. Ενθουσιασμένοι από την ανακάλυψή τους, έδειξαν το κέικ τους ο ένας στον άλλο και άρχισαν να κάνουν συγκρίσεις, για το μέγεθος και για το ποιο είναι το πιο φρέσκο. Όμως ο μεγαλύτερος από τους γάτους είχε βρει το μικρότερο κέικ. «Δεν είναι δίκαιο» είπε. «Είμαι μεγαλύτερος από σένα και πρέπει να πάρω το μεγαλύτερο κέικ. Έλα να τα ανταλλάξουμε». Αλλά ο μικρότερος αρνήθηκε «Όχι είμαι μικρότερος», είπε «και χρειάζομαι περισσότερη τροφή για να μεγαλώσω και να γίνω σαν και σένα».

Έτσι άρχισαν να διαφωνούν και ο καθένας τους, επέμενε ότι θα έπρεπε να πάρει το μεγαλύτερο κέικ. Κατηγόρησαν ο ένας τον άλλο για απληστία και καθώς θύμωναν όλο και περισσότερο, άρχισαν να γρυλίζουν και να φτύνουν.

Στο τέλος, ο μεγαλύτερος γάτος είπε: «Ας σταματήσουμε. Δε βγάζει πουθενά το να μαλώνουμε έτσι. Πάμε να βρούμε τη σοφή μαϊμού που ζει στο δάσος. Αν της ζητήσουμε να μας μοιράσει τα κέικ μας ίσα, θα έχουμε δίκαιη μοιρασιά για τον κάθε μας και η διαφωνία μας θα σταματήσει».

Ο μικρότερος γάτος συμφώνησε γιατί ήταν πεινασμένος και ήθελε να φάει το κέικ του. Έτσι, ξεκίνησαν οι δυο τους για το δάσος, για να βρουν τη μαϊμού. Έψαξαν μέσα στους θάμνους, πάνω στις κορυφές των δέντρων, γύρω από τους βράχους, πίσω από τους κορμούς των δέντρων ώσπου τελικά τη βρήκαν. Της εξήγησαν τι ήθελαν, αλλά η γριά μαϊμού απάντησε ότι θα ήθελε να ακούσει χωριστά για τη διαφωνία και από τις δυο πλευρές. Ο μεγαλύτερος γάτος ξεκίνησε. Η μαϊμού τον σταμάτησε και ζήτησε να ακούσει και τον άλλον. Με τη σειρά του, ο μικρότερος γάτος μίλησε ξεκάθαρα και είπε δυνατά τα δικά του επιχειρήματα. Όταν τελείωσε, η μαϊμού κούνησε το κεφάλι σοβαρά και είπε: «Νομίζω ότι μπορώ να λύσω το πρόβλημά σας, δώστε μου τα δυο κέικ». Οι γάτοι της τα έδωσαν πρόθυμα. Η μαϊμού, πήρε από ένα στο κάθε χέρι και τα ζύγισε προσεκτικά. «Ναι», είπε «αυτό είναι βαρύτερο. Αφήστε να κόψω ένα κομμάτι και έτσι θα γίνουν το ίδιο μέγεθος».

Αλλά έκοψε ένα μεγάλο κομμάτι και έτσι το μεγαλύτερο κέικ έγινε μικρότερο. «Αγαπητοί μου», είπε η μαϊμού τώρα πρέπει να κόψω ένα κομμάτι από το μικρότερο για να γίνουν ίδια.

Όπως φαντάζεστε, πήρε ξανά ένα μεγάλο κομμάτι και από το μικρό και έτσι το άλλο έγινε πάλι μεγαλύτερο.

Χωρίς να δίνει σημασία στους γάτους που με αγωνία έβλεπαν τα κέικ τους να εξαφανίζονται, η γριά μαϊμού, πήγαινε από το ένα στο άλλο μέχρι που και τα δυο εξαφανίστηκαν.

Λοιπόν είπε, μου ζητήσατε να σας λύσω το πρόβλημα και το έκανα. Χωρίς τα κέικ δεν θα έχετε λόγο να μαλώνετε. Αμέσως μετά έφυγε, αφήνοντας τους δυο γάτους, να αισθάνονται πεινασμένοι αλλά και πολύ ανόητοι. Αλλά ποτέ, δε μάλωσαν ποτέ ξανά.

Η ιστορία αυτή αρέσει πολύ στα παιδιά γιατί καταλαβαίνουν καλά τι σημαίνει δίκαιο παιχνίδι και επίσης ο χαρακτήρας του κατεργάρη τους είναι γνωστός. Παρότι η ιστορία είναι απλή, εμπεριέχει βάθος στη μελέτη των χαρακτήρων και έτσι δίνει τη δυνατότητα στον εκπαιδευτικό αν τη χρησιμοποιήσει με ποικίλους τρόπους.

Είναι δεδομένο ότι μετά την αφήγηση, θα ακολουθήσει συζήτηση για την απληστία και το δίκαιο παιχνίδι. Επειδή η ιστορία είναι σύντομη, μια μικρή ομάδα μπορεί να μοιραστεί και να παίξει και τους τρεις ρόλους. Όταν παίζουν την ιστορία πολλές φορές, ώστε όλες οι ομάδες να κάνουν και τη μαϊμού, τα παιδιά μπορούν να δώσουν τις δικές τους εκδοχές για το πώς θα έλυναν το πρόβλημα. Είναι σημαντικό να μη χαθεί η αξία της ιστορίας, η οποία έγκειται στο ότι καταφέρνει να «δώσει ένα μάθημα» μέσα από αστείο τρόπο και χρησιμοποιώντας ζώα.

Αν θέλετε, αντί να αφηγηθείτε ολόκληρη την ιστορία, μπορείτε να σταματήσετε την αφήγηση στο σημείο που συναντούν τη μαϊμού, πριν δώσει τη λύση, και να ζητήσετε από τα παιδιά, να δώσουν τις δικές τους εκδοχές. Στη συνέχεια αφηγείστε την ιστορία.

Μέλι και ψωμί

Frank Asch, Making plays from stories,
Parents Magazine Press, New York 1981

Ένα πρωί, την ώρα που ο Πέτρος ετοιμαζόταν να φύγει για το σχολείο, η μαμά του έβγαλε από το φούρνο ένα καρβέλι φρέσκο ψωμί.

«Μπορώ να έχω ένα κομμάτι;» ρώτησε ο Πέτρος.

«Το ψωμί είναι πολύ ζεστό τώρα», είπε η μαμά του, «αλλά θα φας όταν επιστρέψεις από το σχολείο».

«Θα βάλω και μέλι;» ρώτησε ο Πέτρος. «Βεβαίως θα το φας με πολύ μέλι», απάντησε η μαμά.

«Εντάξει», είπε ο Πέτρος και έφυγε για το σχολείο.

Εκείνη τη μέρα στο σχολείο, ο Πέτρος ζωγράφισε τη μαμά του. Όταν τελείωσαν αποφάσισε να πάρει τη ζωγραφιά του στο σπίτι. Στο δρόμο καθώς πήγαινε σταμάτησε να δείξει τη ζωγραφιά στην κουκουβάγια. «Είναι πολύ ωραία» είπε η κουκουβάγια, «αλλά έκανες πολύ μικρά τα μάτια της».

«Έχω μαζί τους μαρκαδόρους μου» είπε ο Πέτρος. «Ίσως μπορώ να τα διορθώσω». «Έκανες καλή δουλειά» είπε η κουκουβάγια μόλις ο Πέτρος τελείωσε.

Ο Πέτρος συνέχισε το δρόμο του και κοντά στο ποτάμι, στάθηκε να δείξει τη ζωγραφιά του στον αλιγάτορα. «Υπέροχη» είπε ο αλιγάτορας. «Αλλά το στόμα χρειάζεται να είναι αρκετά μεγαλύτερο». «Πώς σας φαίνεται τώρα», ρώτησε ο Πέτρος αφού το διόρθωσε. «Πολύ καλύτερο» είπε ο αλιγάτορας.

Λίγο πιο κάτω, συνάντησε το λαγό και του έδειξε τη ζωγραφιά του. «Μ' αρέσει» είπε ο λαγός, «αλλά τα αυτιά είναι πολύ μικρά». «Αυτό είναι απλό, μπορώ να το διορθώσω», είπε ο Πέτρος. Διόρθωσε τη ζωγραφιά και όταν την έδειξε, ο λαγός είπε: «Υπέροχη».

Όταν ο Πέτρος έδειξε τη ζωγραφιά στον ελέφαντα, ο ελέφαντας είπε ότι του άρεσε αλλά ότι έβρισκε πολύ μικρή τη μύτη. Ο Πέτρος τη διόρθωσε και ο ελέφαντας είπε: «Είναι πάρα πολύ καλή».

Μετά, ο Πέτρος έδειξε τη ζωγραφιά στο λιοντάρι που είπε ότι θα έπρεπε τα μαλλιά να είναι πιο πλούσια. Έτσι ο Πέτρος διόρθωσε και τα μαλλιά. Όταν στη συνέχεια συνάντησε την καμηλοπάρδαλη, εκείνη είπε: «Μ' αρέσει πολύ, μόνο ο λαιμός είναι λίγο κοντός». Ο Πέτρος έκανε πιο ψηλό το λαιμό και η καμηλοπάρδαλη, είπε πως η ζωγραφιά ήταν τέλεια.

Άρχισε να τρέχει στην υπόλοιπη διαδρομή και όταν έφτασε στο σπίτι είπε στη μαμά του: «Κοίτα τι έκανα σήμερα, σε ζωγράφισα». «Είναι πανέμορφη» είπε η μαμά του. «Έτσι όπως είναι;» ρώτησε ο Πέτρος. «Ναι έτσι όπως είναι», είπε η μαμά του. Πήρε τη ζωγραφιά, την κόλλησε πάνω στην πόρτα του ψυγείου και αμέσως μετά έδωσε στον Πέτρο μια μεγάλη φέτα από το φρέσκο ψωμί με πολύ μέλι.

Μπορείτε να αφηγηθείτε την ιστορία και τα παιδιά, σε μικρές ομάδες να μοιραστούν τους ρόλους των ηρώων της ιστορίας και να τη δραματοποιήσουν.

Μπορείτε επίσης να σταματήσετε την ιστορία στα σημεία που τα ζώα της ιστορίας ή και άλλα ζώα, ζητούν κάποια αλλαγή στη ζωγραφιά του Πέτρου. Τα παιδιά μπορεί να βρίσκουν τι μπορεί να του ζητούσαν τα ζώα ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους.

Προτεινόμενα βιβλία

Άλλες ιστορίες, σχετικές με τους παραπάνω στόχους, που μπορείτε να διαβάσετε ή να αφηγηθείτε στα παιδιά για να τα προκαλέσετε να βρουν λύσεις και να δώσουν τις δικές τους εκδοχές είναι:

Ο Φίλιππος, Λέο Λεόνε, εκδ. Ζαχαρόπουλος

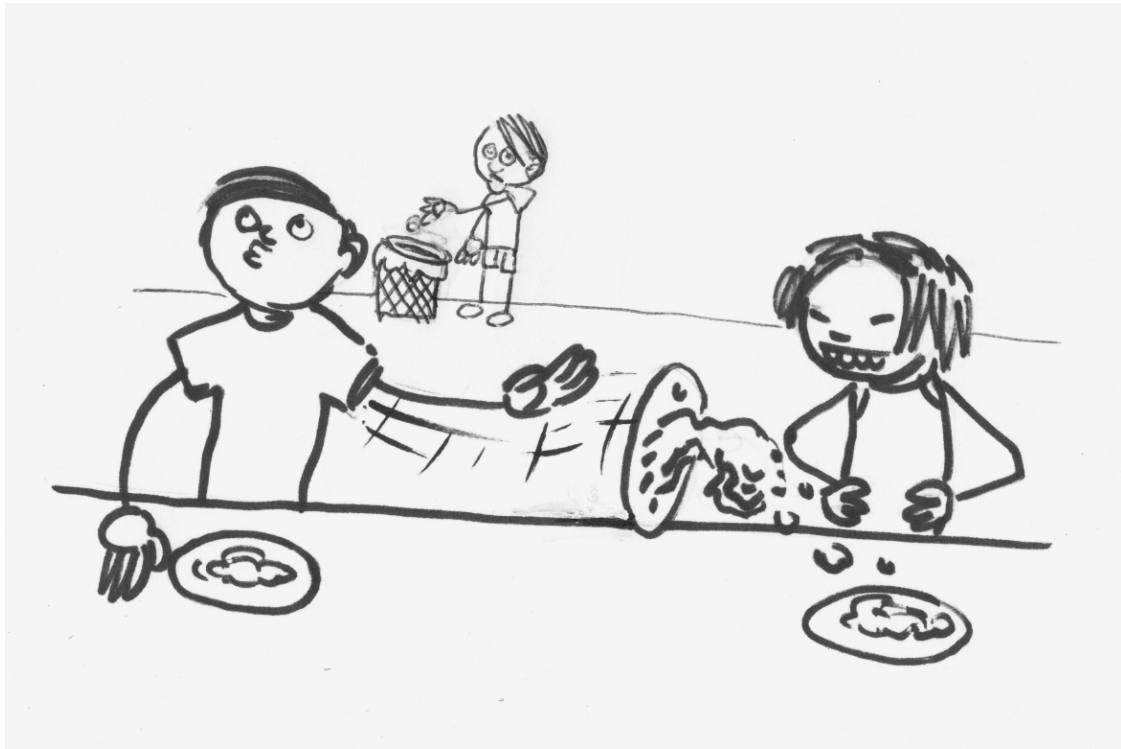
Το κάτι άλλο, Κάθριν Κέιβ – Κρις Ρίντελ, εκδ. Πατάκη

Τα παιδιά του δάσους, Ρούντολφ Χέρφουρντερ – Άντονι Μπορατίνσκι, εκδ. Καστώρ

Φίλοι, Ρομπ Λιούις, εκδ. Πατάκη

Τα δαντελένια χέρια, Ειρήνη Μάρρα, εκδ.Κέδρος

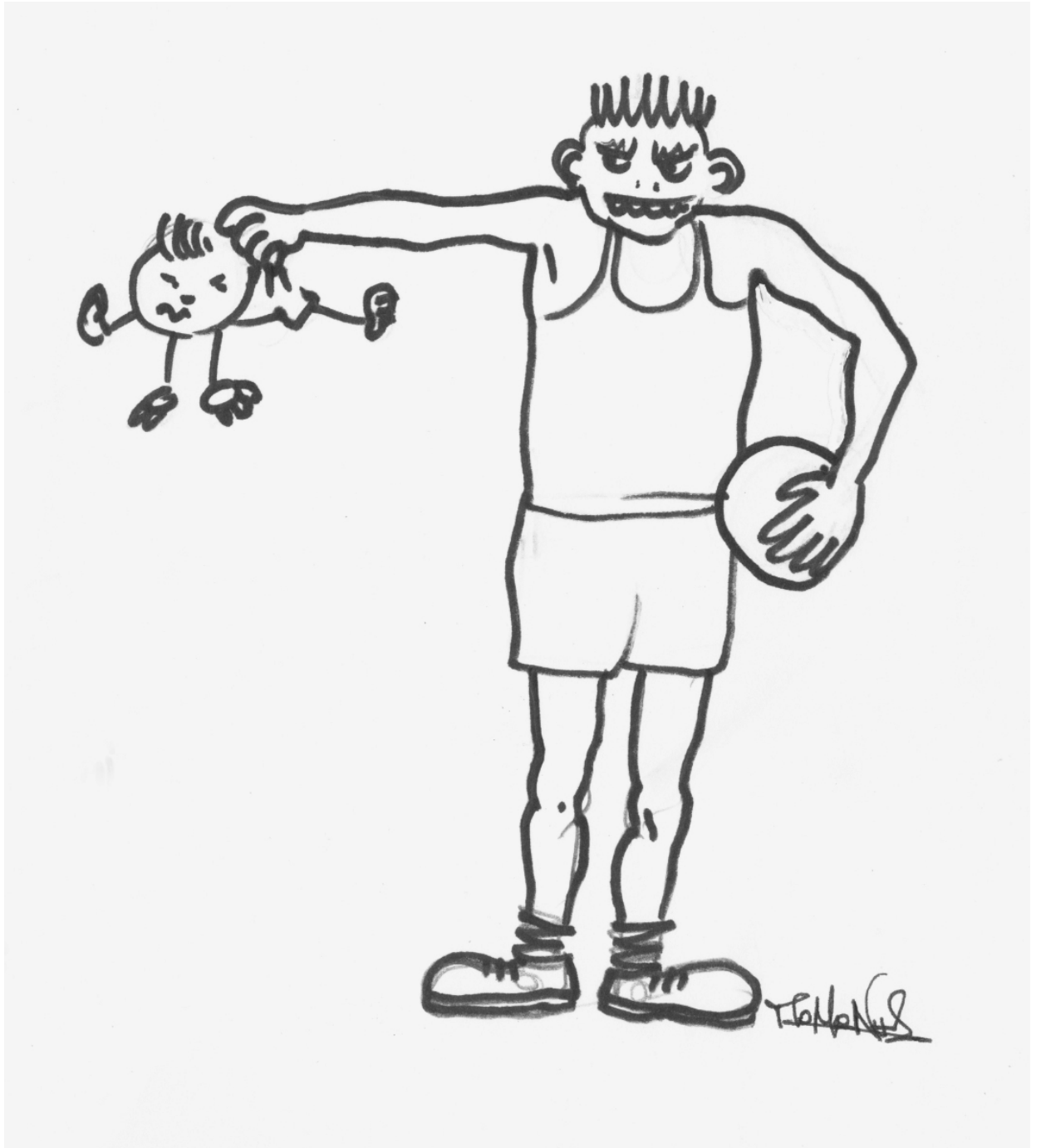
1.

2.

3.

4.

Περιεχόμενα

	Σελίδες
Λίγα λόγια για τις δραστηριότητες.....	2
A. Εικαστικές δραστηριότητες.....	3
A.1. Βιβλίο εαυτού	3
A.2. Φιγούρες	4
A.3 Πίνακας αγαπημένων πραγμάτων	5
A.4 Ομάδες ανθρώπων I.....	6
A.5 Ομάδες ανθρώπων II	6
A.6 Τι θα ήθελα	7
A.7 Η γειτονιά μου	8
A.8 Τα μαγαζιά της γειτονιάς μου	8
A.9 Το κρυμμένο σχέδιο	9
A.10 Η ζωγραφιά του άλλου.....	10
A.11 Ζωγράφισε με τα χέρια μου.....	11
A.12 Ένα «τέρας» στην τάξη μας	12
A.13 Κυνήγι θησαυρού	13
A.14 Ανακατεμένα παζλ	14
A.15 Συλλογική μουσική	15
A.16 Κούκλες – Κατασκευές κούκλας	16
B. Θεατρικές δραστηριότητες	
Δημιουργική επίλυση συγκρούσεων – Προβλήματα	17
B.1 Επιθετικότητα	18
B.2 Απομόνωση – Αποκλεισμός	18
B.3 Κοροϊδία – Υποτίμηση	18
B.4 Κτητικότητα	19
B.5 Εκφοβισμός	19
B.6 Προβλήματα μεταξύ φίλων	20
B.7 «Κλέψιμο»	20
B.8 Παρεμπόδιση	20
B.9 Θέση στη γραμμή	21
B.10 Άρνηση να ακολουθήσουν οδηγίες	21
B.11 Άδικη κατηγορία	22
B.12. Προβλήματα με μεγαλύτερα παιδιά	22
B.14 Ανταγωνισμός αδελφών	23
B.15 Σε ποιον ανήκει	23
B.16 Ποιος θα πάει πρώτος	23
B.17 Υπευθυνότητα	24
B.18 Ιστορίες	
Το ελατάκι που δεν του άρεσαν τα φύλλα του.....	25
Προτεινόμενες δραστηριότητες	26

B.19	Πως το κολίμπρι βρήκε τα χρώματά του	27
	Προτεινόμενες δραστηριότητες	28
B.20	Οι δυο ανήγες γάτες.....	29
	Προτεινόμενες δραστηριότητες	30
B.21	Ψωμί με μέλι	31
	Προτεινόμενες δραστηριότητες	32
B.22	Προτεινόμενα βιβλία	32
B.23	Σκίτσο του Νίκου Πομώνη	33
B.24	Σκίτσο του Νίκου Πομώνη	34
B.25	Σκίτσο του Νίκου Πομώνη.....	35
B.26	Σκίτσο του Νίκου Πομώνη.....	36